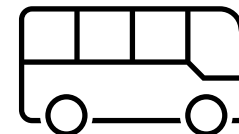

Troms og Finnmark fylkeskommune
Romssa ja Finnmarkku fylkkagielda
Tromssan ja Finmarkun fylkinkomuuni

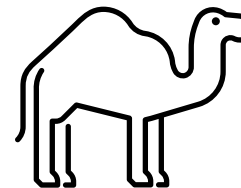
FJERNLÅN og nye retningslinjer

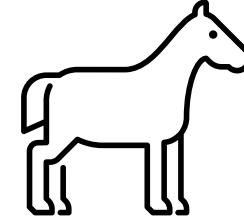

- Fjernlån er en viktig tjeneste fra bibliotekene, som skal gi best mulig utnyttelse av felles bibliotekressurser: <https://www.youtube.com/watch?v=W3gbSIMCIAY>
- Fjernlånet fungerer, men!
 - Noen få nye og populære titler er uforholdsmessig mye på veiene
 - Økte transport/portokostnader
 - Uheldig miljømessig

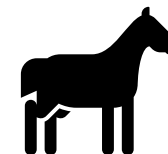
Dette er bakgrunnen for at Nasjonalbiblioteket så det nødvendig å gjøre noen tilpassinger i retningslinjene for fjernlån.

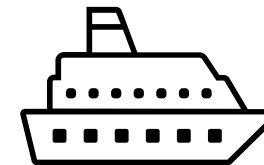
- Fjernlån er samarbeid mellom bibliotek, der bibliotekene stiller sine samlinger til disposisjon for lånere ved andre bibliotek.
- Lånesamarbeidet skal gi best mulig utnyttelse av felles bibliotekressurser.
- Lov om folkebibliotek av 20. desember 1985:
 - § 1: Folkebibliotekene er del av et nasjonalt biblioteksystem og de skal stille bøker og andre medier gratis til disposisjon for alle som bor i landet
 - § 3: bibliotekene skal følge felles regler for lånesamarbeid
 - § 6: Fylkeskommunen skal ivareta regionale bibliotekoppgaver

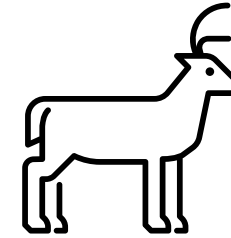
- Fagbibliotekenes samarbeid om fjernlån er ikke nedfelt i lovverket, men retningslinjene for fjernlån omfatter også disse bibliotekene.
- Offentlig finansierte bibliotek forventes å ta del i fjernlånsamarbeidet i Norge selv om det ikke er nedfelt i lov
- Skolebibliotek har ingen forpliktelser til å yte fjernlån til andre bibliotek, men har mulighet til å delta i lånesamarbeidet.

Bibliotek som bestiller fjernlån:

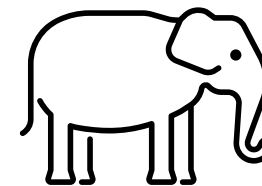
- Bør gi brukerne informasjon om hvilke tjenester brukeren har tilbud eller krav på hvilke betingelser som gjelder for fjernlån, som lånetid, ansvar og forventet ekspedisjonstid.
- Oppfordres til å benytte seg av Biblioteksøk og/eller Depotbiblioteket ved bestilling av fjernlån.
- Er ansvarlige for det innlånte materialet og for returen. Særlig verdifullt eller sjeldent materiale kan sendes rekommandert eller på annen sikker måte. I så fall plikter bibliotekene å returnere dette på samme vis.

Bibliotek som sender fjernlån:

- Bestemmer effektueringsmåte, lånetid og eventuelle andre utlånsvilkår
- Kan unndra dokumenter/materiale fra fjernlån
- Har mulighet til å sette karenstid på nylig anskaffet materiale
- Har mulighet til å begrense antall samtidige bestillinger/lån pr låner
- Spesielle lånerestriksjoner bør registreres i bibliotek katalogen

Lånevilkår, og statistikk

- Angitt lånetid må respekteres.
- Oppgitte vilkår for lån, som forbud mot kopiering eller bruk bare på lesesal/i bibliotek må respekteres.
- Låner som har lånt materiale direkte fra et bibliotek, altså ikke gjennom fjernlånet, bør kunne returnere dette via annet bibliotek.
- Innlåns- og fjernlånsstatistikk føres og meldes inn til Nasjonalbiblioteket etter gjeldende retningslinjer.

- Forutsetning for et fungerende fjernlån er et fornuftig selvforsyningsnivå.
- Fjernlånsamarbeidet er et supplement til og ikke et alternativ til egen samlingsutvikling
- Derav de 4 viktige punktene:

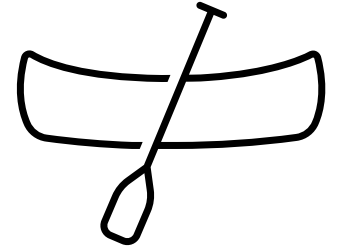
De 4 viktige punktene

1. Materiale som finnes i egne samlinger, skal som hovedregel ikke bestilles på fjernlån.
2. Materiale som blir levert gjennom kulturfondsordningen, skal som hovedregel ikke bestilles på fjernlån.
3. Materiale som fortsatt er tilgjengelig for salg, bør alltid vurderes for innkjøp.
4. Materiale som finnes digitalt tilgjengelig, bør alltid vurderes istedenfor fjernlån.

Hva betyr dette for bibliotekene?

- Bibliotekansatte må sette seg inn i de nye retningslinjene
- Eventuelt innføre nye rutiner lokalt
- Ha større bevissthet rundt fjernlånsbestillinger
- Utvikle og bruke egen samling
- Være bevisst kulturfondbøkene i egen samling
- Vurdere oftere innkjøp av nytt materiale
- Benytte digitale versjoner fremfor å fjernlåne